

SJEĆANJE NA GVIDA VESELA

Povodom prve godišnjice smrti /13.4.1985./ zaslužnog jugoslavenskog voćarskog stručnjaka Gvida Vesel-a rođenog 1901. u Trstu, školovanog do 1917. godine u Sežani, Idriji, Gorici i Trstu, čovjeka koji je, kao pionir suvremenog plantažnog voćarstva, iza sebe ostavio duboke tragove – najprije u Hrvatskoj potom u svojoj domovini Sloveniji – čas je da se i mi hrvatski voćari posthumno osvrnemo na njegov dio rada kojeg je obavio u Hrvatskoj. I to onaj dio od 1937. do 1946 godine na objektu "Milerov brijeg" Zagreb, za kojeg, pri današnjoj ocjeni, možemo reći da je bio i najznačajniji.

Što je, u ono doba, taj objekt bio – odgovor bi mogli dati samo oni iz starije generacije hrvatskih voćara, koji bi, prema našem sudu, glasilo da je "Milerov brijeg" bio prvi model voćnjak, u ovim našim prostorima, na kojem je Gvido Vesel demonstrirao kompletnu koncepciju napredne talijanske proizvodnje.

Na tom spomenutom dobru – vlasništva braće Miler tvorničara cigle iz Zagreba – danas već, daleke nam 1932. godine voćarski stručnjak Gvido Vesel započinje svoj rad podižući na njegovih 20 ha rigolanih površina suvremene voćne nasade. Nasade jabuka, krušaka i bresaka s međukulturom jagoda s izborom najsuvremenijih američkih i evropskih sorata mahom razmnoženih na vegetativnim podlogama, racionalnim razmacima sadnje i uzgojnim oblicima uz primjenu moderne zaštite i održavanja tla. Ističemo pri tom kao njihovu osobitost, u prvom redu nasada krušaka i dijela jabuka, to da su oni uzgajani u obliku vertikalnog kordonca tzv. "Newtimes" načinom uz uporabu armature. Pribrojiv tomu još i modernu organizaciju berbe – pakiranja, opreme i prodaje proizvoda – ostaje reći da je voćarstvo "Milerov brijeg" – Zagreb, u ono doba, bilo pravi revolucionarni čin na našem tlu spram onom usitnjene voćarske proizvodnje i ponude u znaku seljačke košare.

Kad tom voćnjaku pridodamo još i knjigu "Napredno voćarstvo" autora K. Petranović – G. Vesel – V. Orel, tiskanu u Zagrebu 1937. godine – knjigu koja je na nov način objašnjavala putove moderne voćarske proizvodnje, tek onda možemo shvatiti značenje ondašnjih zbivanja. Zbivanja pred očima generacije hrvatskih voćara koji će, nakon rata, tu obnovu začeti i uspješno ostvariti noseći pri tom u sebi trajnu poticajnu sliku predratnog "Milerovog brijega", velikog voćarskog dostignuća naše zemlje tog doba. Dostignuća njegovih stručnjaka, autora knjige "Napredno voćarstvo", a u prvom redu organizatora tog pothvata voćarskog stručnjaka Gvida Vesela zašto im svima skupa dugujemo riječi

hvale i priznanja.

O drugom dijelu rada Gvida Vesela obavljenog u SR Sloveniji, prema Prof. D. Modicu prilažemo slijedeće podatke objavljene u časopisu "Jugoslavensko voćarstvo".

Nakon odlaska iz Hrvatske u 1946-toj godini G. Vesel nastavlja svoj stručni rad na području Ptuja s podizanjem nasada bresaka i krušaka, potom pri ONO Ptuj, UOGZ Slovenije i ONO Krško-Leskovec. Uz taj stručni rad bio je aktivni član mnogih odbora, komisija, zadružnih i društveno-političkih organizacija i društava u kojima se ističe svojim radom i zalaganjem. U mirovinu odlazi 1961. godine.

I nakon umirovljenja ostaje djelatna kao suradnik brojnih slovenskih časopisa /"Kmečki glas", "Naša vas", "Socijalistično kmetijstvo in gozdarstvo", "Naš vrt", "Moj mali svet", "Sodobno Kmetijstvo" i dr.

O javnim priznanjima koje je Gvido Vesel primio za života Prof. D. Modic dalje priopćuje: "Za svoj uspješan rad i zasluge pokojni Vesel je primio brojna priznanja i odlikovanja. GZZ mu je 1950 podjelila priznanje, a 1956. diplomu, 1961. godine primio je državno odlikovanje Red zasluga za narod sa srebrenom zvijezdom, 1971. godine bio je imenovan počasnim članom Saveza društava agronoma, inženjera i tehničara SR Slovenije, počasnim članom Voćarskog društva Slovenije. Još iste godine dato mu je javno priznanje za izvanredne zasluge u voćarstvu. To priznanje mu je bilo dodjeljeno prigodom stogodišnjice poljoprivrednog školstva i to Zajednice poljoprivrednih škola. Godine 1974 Zadružni savez ponovno mu je podjelio priznanje, a ONO Krško medalju "I.V. Valvazor". Godine 1977 predsjednik Republike Maršal Tito odlikovao ga je visokim državnim odlikovanjem – Redom rada s zlatnim vijencem, a 1982 Radna organizacija "Mercator" podjelila mu je najviše priznanje – plaketu radne organizacije".

Svemu ovom naprijed iznesenom tekstu, hrvatski voćari mogu dodati još ovo: "Tako ispunjen život voćarskog stručnjaka Gvida Vesel-a ostatak će trajno upisan u analima naše voćarske struke. Stoga, još jednom, voćaru Gvidu Vesel-u naše generacijsko – Hvala!"

Oto Bohutinski
Ivo Modrić